



C/2023/1354

1.12.2023

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 4ης Οκτωβρίου 2023

σχετικά με τη διαφάνεια και την ακεραιότητα των δραστηριοτήτων περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση αξιολογήσεων (ΠΚΔ)

(CON/2023/30)

(C/2023/1354)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 13 Ιουνίου 2023 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε πρόταση κανονισμού σχετικά με τη διαφάνεια και την ακεραιότητα των δραστηριοτήτων περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση αξιολογήσεων (ΠΚΔ) ⁽¹⁾ (εφεξής ο «προτεινόμενος κανονισμός»).

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αποφάσισε να γνωμοδοτήσει σχετικά με τον προτεινόμενο κανονισμό βάσει ίδιας πρωτοβουλίας. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της ΕΚΤ βασίζεται στο άρθρο 127 παράγραφος 4 και στο άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), δεδομένου ότι ο προτεινόμενος κανονισμός περιέχει διατάξεις που επηρεάζουν: 1) το βασικό καθήκον του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) να χαράζει και να εφαρμόζει τη νομοματική πολιτική της Ένωσης κατά το άρθρο 127 παράγραφος 2 της Συνθήκης, 2) τα καθήκοντα της ΕΚΤ σχετικά με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά το άρθρο 127 παράγραφος 6 της Συνθήκης και 3) τη συμβολή του ΕΣΚΤ στην ομαλή άσκηση πολιτικών τις οποίες επιδιώκουν οι αρμόδιες αρχές και οι οποίες αφορούν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος κατά το άρθρο 127 παράγραφος 5 της Συνθήκης.

Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Γενικές παρατηρήσεις

1.1. Η ΕΚΤ επικροτεί τον προτεινόμενο κανονισμό, ο οποίος θεσπίζει κοινή ρυθμιστική προσέγγιση για την ενίσχυση της επάρκειας, της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της υπευθυνότητας, της χρηστής διακυβέρνησης και της ανεξαρτησίας των δραστηριοτήτων αξιολόγησης ΠΚΔ, συμβάλλοντας στη διαφάνεια και ποιότητα των αξιολογήσεων ΠΚΔ. Η ΕΚΤ υποστηρίζει σθεναρά τον στόχο του προτεινόμενου κανονισμού να συμβάλει στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω της θέσπισης απαιτήσεων διαφάνειας για τις αξιολογήσεις ΠΚΔ και κανόνων οργάνωσης και συμπεριφοράς των παρόχων αξιολογήσεων ΠΚΔ, επιτυγχάνοντας παράλληλα υψηλά επίπεδα προστασίας των καταναλωτών και των επενδυτών και αποτρέποντας την προβολή ψευδοοικολογικής ταυτότητας ή άλλα είδη παραπληροφόρησης ⁽²⁾.

1.2. Ο προτεινόμενος κανονισμός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ευρύτερης στρατηγικής της Επιτροπής για τη βιώσιμη χρηματοδότηση ⁽³⁾. Η επίτευξη των στόχων, οι οποίοι ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ⁽⁴⁾ και στη συμφωνία του Παρισιού ⁽⁵⁾ και κατοχυρώνονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (το «ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») ⁽⁶⁾, εξαρτάται από τη συμβολή όλων των οικονομικών φορέων ⁽⁷⁾ και απαιτεί σημαντικές επενδύσεις, σημαντικό μέρος των οποίων θα πρέπει να προέλθει από τον ιδιωτικό τομέα ⁽⁸⁾. Η βιώσιμη χρηματοδότηση, ιδίως δε ο προτεινόμενος κανονισμός, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο συναφώς, επιτρέποντας στους επενδυτές να εντοπίζουν περιβαλλοντικά βιώσιμες επενδύσεις και να προσαρμόζουν τα χαρτοφυλάκια τους σύμφωνα με τις δικές τους προτιμήσεις βιωσιμότητας.

⁽¹⁾ COM(2023) 314 final.

⁽²⁾ Βλέπε άρθρο 1 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής για τη στρατηγική χρηματοδότησης της μετάβασης προς τη βιώσιμη οικονομία (COM(2021) 390 final).

⁽⁴⁾ Η Επιτροπή δημοσίευσε την ανακοίνωσή της για την «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» στις 11 Δεκεμβρίου 2019· βλέπε COM(2019) 640 final.

⁽⁵⁾ Η συμφωνία του Παρισιού εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

⁽⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής για τη στρατηγική χρηματοδότησης της μετάβασης προς τη βιώσιμη οικονομία (COM(2021) 390 final).

⁽⁸⁾ Βλέπε επίσης αιτιολογική έκθεση του προτεινόμενου κανονισμού.

- 1.3. Με τα παραπάνω μέσα ο προτεινόμενος κανονισμός αναμένεται να προωθήσει την περαιτέρω ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης πράσινης κεφαλαιαγοράς της Ένωσης με βάθος και ρευστότητα, συμβάλλοντας με τη σειρά του στην εξέλιξη της Ένωσης Κεφαλαιαγορών ευρύτερα ⁽⁹⁾. Η οικοδόμηση ώριμων και ολοκληρωμένων πράσινων κεφαλαιαγορών της Ένωσης θα απαιτήσει προσπάθειες για την ενίσχυση των κεφαλαιαγορών, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης εναρμόνισης της εποπτείας και της προστασίας των επενδυτών. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΚΤ επικροτεί το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) θα επιφορτιστεί με την εποπτεία των παρόχων αξιολογήσεων ΠΚΔ.

2. Σημασία του προτεινόμενου κανονισμού για τους στόχους και τα καθήκοντα της ΕΚΤ και του Ευρωσυστήματος

Τα ζητήματα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, ιδίως με την κλιματική αλλαγή, μπορούν να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο οι κεντρικές τράπεζες εκπληρώνουν τις εντολές τους ⁽¹⁰⁾, ιδίως λόγω της σημασίας τους για τη νομισματική πολιτική, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων.

2.1. Σημασία για τη νομισματική πολιτική

- 2.1.1. Η κλιματική αλλαγή και η μετάβαση προς μια πιο βιώσιμη οικονομία επηρεάζουν τις προοπτικές για σταθερότητα των τιμών, που αποτελεί τον πρωταρχικό στόχο του ΕΣΚΤ, καθώς επιδρούν σε μακροοικονομικούς δείκτες, όπως ο πληθωρισμός, η παραγωγή, η απασχόληση, τα επιτόκια, οι επενδύσεις και η παραγωγικότητα, αλλά και στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και στη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής ⁽¹¹⁾. Οι φυσικοί κίνδυνοι και οι κίνδυνοι μετάβασης που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή μπορούν, μεταξύ άλλων, να επηρεάσουν τις αποτιμήσεις και την πιστοληπτική ικανότητα των εταιρειών, προκαλώντας παράπλευρες συνέπειες για τα πιστωτικά ιδρύματα και το χρηματοπιστωτικό σύστημα ⁽¹²⁾. Αν και οι μεθοδολογίες για την αξιολόγηση του μεγέθους των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα για τις τράπεζες και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα τελούν ακόμη υπό εκπόνηση, οι διαθέσιμες αξιολογήσεις υποδηλώνουν ότι οι επιπτώσεις αυτών των κινδύνων ενδέχεται να είναι σημαντικές ⁽¹³⁾. Αυτό, με τη σειρά του, θα μπορούσε να επηρεάσει τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής, για παράδειγμα μέσω της μη αξιοποίησης των στοιχείων ενεργητικού και της αιφνίδιας επανατιμολόγησης των χρηματοοικονομικών κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα. Επιπλέον, όσον αφορά τον τραπεζικό τομέα ενδέχεται να μειωθεί η αξία των εξασφαλίσεων και να προκύψουν πιστωτικές ζημιές που θα μπορούσαν να πλήξουν την κεφαλαιακή θέση και τη θέση ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων φορέων χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, αποδυναμώνοντας έτσι την ικανότητά τους να διοχετεύουν κεφάλαια στην πραγματική οικονομία. Για τους λόγους αυτούς το δίκτυο κεντρικών τραπεζών και εποπτικών φορέων για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα (NGFS) συνιστά στις κεντρικές τράπεζες να εξετάσουν τις πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην οικονομία. Το NGFS υποστηρίζει ότι οι επιπτώσεις αυτές μπορούν να επηρεάσουν τη νομισματική πολιτική ακόμη και αν εκδηλωθούν χρονικά πέραν του συμβατικού μεσοπρόθεσμου ορίζοντα νομισματικής πολιτικής ⁽¹⁴⁾.

- 2.1.2. Επιπλέον, κατά την επιδίωξη του στόχου του για διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του να χαράζει και να εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική της Ένωσης, το Ευρωσύστημα πρέπει να τηρεί την απαίτηση του άρθρου 18.1 δεύτερη περίπτωση του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ») όσον αφορά τον δανεισμό με επαρκή ασφάλεια. Παρόμοιες παράμετροι διαχείρισης κινδύνων ισχύουν για τις οριστικές αγορές απαιτήσεων και διαπραγματευσίμων τίτλων

⁽⁹⁾ Βλέπε «Towards a green capital markets union for Europe» (Προς μια ένωση πράσινων κεφαλαιαγορών για την Ευρώπη), ομιλία της Christine Lagarde, Προέδρου της ΕΚΤ, στη διάσκεψη υψηλού επιπέδου της Επιτροπής σχετικά με την πρόταση οδηγίας για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες, Φρανκφούρτη, 6 Μαΐου 2021, η οποία είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽¹⁰⁾ Βλέπε παράγραφο 2.4 της γνώμης CON/2021/12 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 19ης Μαρτίου 2021, σχετικά με την εντολή και τα καθήκοντα της Magyar Nemzeti Bank όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, και παράγραφο 2 της γνώμης CON/2021/27 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 7ης Σεπτεμβρίου 2021, σχετικά με πρόταση οδηγίας για την τροποποίηση της οδηγίας 2013/34/ΕΕ, της οδηγίας 2004/109/ΕΚ, της οδηγίας 2006/43/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014, όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας από τις εταιρείες (ΕΕ C 446 της 3.11.2021, σ. 2). Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ είναι διαθέσιμες στο EUR-Lex.

⁽¹¹⁾ Βλέπε δελτίο Τύπου «Η ΕΚΤ παρουσιάζει σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση παραμέτρων σχετικών με την κλιματική αλλαγή στη στρατηγική νομισματικής πολιτικής της», 8 Ιουλίου 2021, το οποίο είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽¹²⁾ Βλέπε «Climate-related risks to financial stability» (Κίνδυνοι για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα που σχετίζονται με το κλίμα), Ειδικό Θέμα της Έκθεσης της ΕΚΤ με τίτλο «Financial Stability Review», Μάιος 2021, το οποίο είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽¹³⁾ Βλέπε παράγραφο 2.4 της γνώμης CON/2021/12· παράγραφο 2.2 της γνώμης CON/2021/22 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 11ης Ιουνίου 2021, σχετικά με τη ρύθμιση της αναντιστοιχίας της ληκτότητας του φιορινιού όσον αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ουγγαρία· και Isabel Schnabel, «Never waste a crisis: COVID-19, climate change and monetary policy» (Ποτέ μην σπαταλάτε μια κρίση: COVID-19, κλιματική αλλαγή και νομισματική πολιτική), εικονική στρογγυλή τράπεζα με θέμα «Sustainable Crisis Responses in Europe» (Βιώσιμα μέτρα αντιμετώπισης της κρίσης στην Ευρώπη), INSPIRE research network, 17 Ιουλίου 2020, οι οποίες είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽¹⁴⁾ Βλέπε παράγραφο 2.4 της γνώμης CON/2021/12· και σελίδα 3 του «Climate change and monetary policy: initial takeaways» (Κλιματική αλλαγή και νομισματική πολιτική: αρχικά συμπεράσματα), Ιούνιος 2020, το οποίο είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο του Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System (Δικτύου κεντρικών τραπεζών και εποπτικών φορέων για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα) (www.ngfs.net).

που διενεργούνται βάσει του άρθρου 18.1 πρώτη περίπτωση του καταστατικού του ΕΣΚΤ. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο των πράξεων νομισματικής πολιτικής που διενεργεί, το Ευρωσύστημα θα πρέπει να αποβλέπει στην αποτροπή των ζημιών και να διασφαλίζει κατάλληλη προστασία του ισολογισμού του από κινδύνους, μεταξύ άλλων, μέσω του πλαισίου του για τον έλεγχο των κινδύνων. Συνεπώς, το Ευρωσύστημα πρέπει να εντοπίζει, να παρακολουθεί και να μετριάξει τους κινδύνους οι οποίοι συνδέονται τόσο με τις εξασφαλίσεις που δέχεται στις πιστοδοτικές πράξεις παροχής ρευστότητας που το ίδιο διενεργεί όσο και με την κατοχή στοιχείων ενεργητικού που αγοράζονται στο πλαίσιο οριστικών συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα. Αυτοί οι κίνδυνοι μπορούν να επηρεάσουν την αξία των περιουσιακών στοιχείων που γίνονται δεκτά ως εξασφαλίσεις από τις κεντρικές τράπεζες ή διατηρούνται στα οριστικά χαρτοφυλάκιά τους για σκοπούς νομισματικής πολιτικής. Εξάλλου, η ανάγκη διαχείρισης τέτοιων κινδύνων είναι σημαντική και για το χαρτοφυλάκιο που τηρεί το Ευρωσύστημα για σκοπούς εκτός της νομισματικής πολιτικής.

2.1.3. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 1 και το άρθρο 282 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ, όπως αποτυπώνονται στο άρθρο 2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, με την επιφύλαξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών, το Ευρωσύστημα στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση προκειμένου να συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων της Ένωσης που ορίζονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι εν λόγω στόχοι περιλαμβάνουν υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος. Το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα ορίζει δεσμευτικό στόχο για κλιματική ουδετερότητα στην Ένωση έως το 2050, με σκοπό την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου θερμοκρασίας που ορίζεται στη συμφωνία του Παρισιού. Καθ' ότι το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα επηρεάζει κάθε πιθανή πτυχή της οικονομικής πολιτικής στην Ένωση, εμπίπτει στις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση, τις οποίες η ΕΚΤ υποχρεούται να στηρίζει.

2.1.4. Υπό το φως των παραπάνω, όπως επισημαίνεται στην επανεξέταση της στρατηγικής της νομισματικής πολιτικής του διοικητικού συμβουλίου και στο συνοδευτικό σχέδιο δράσης σχετικά με το κλίμα, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 8 Ιουλίου 2021 ⁽¹⁵⁾, μεταξύ δύο ρυθμίσεων της δέσμης μέσων που είναι εξίσου πρόσφορες και δεν θίγουν τη σταθερότητα των τιμών, κατά την προσαρμογή των μέσων νομισματικής πολιτικής της η ΕΚΤ θα επιλέξει τη ρύθμιση που στηρίζει με τον καλύτερο τρόπο τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση.

2.1.5. Στο πλαίσιο αυτό η θέσπιση ρυθμιστικών προτύπων για τη διασφάλιση διαφανών και υψηλής ποιότητας αξιολογήσεων ΠΚΔ είναι πιθανό να επιταχύνει τις βελτιώσεις στην ποιότητα των δημοσιοποιήσεων στοιχείων όσον αφορά το περιβάλλον και των δημοσιοποιήσεων δεδομένων γενικότερα. Με τη σειρά τους, αυτές οι εξελίξεις θα ενισχύσουν την ικανότητα του Ευρωσυστήματος να ενσωματώνει παραμέτρους που αφορούν την κλιματική αλλαγή στη χάραξη και την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής.

2.2. Εφαρμογή του προτεινόμενου κανονισμού στις κεντρικές τράπεζες

2.2.1. Η αιτιολογική σκέψη 15 του προτεινόμενου κανονισμού ορίζει ότι οι αξιολογήσεις ΠΚΔ που καταρτίζονται από ευρωπαϊκές ή εθνικές αρχές και από κεντρικές τράπεζες θα πρέπει να εξαιρούνται από τους κανόνες για τους παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ. Η ουσιαστική διάταξη που προβλέπει την εξαίρεση ορίζει ότι ο προτεινόμενος κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις αξιολογήσεις ΠΚΔ οι οποίες διενεργούνται από κεντρικές τράπεζες και οι οποίες πληρούν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν πληρώνονται από την αξιολογούμενη οντότητα· β) δεν κοινοποιούνται δημοσίως· γ) παρέχονται σύμφωνα με τις αρχές, τα πρότυπα και τις διαδικασίες που εξασφαλίζουν την επάρκεια, την ακεραιότητα και την ανεξαρτησία των δραστηριοτήτων αξιολόγησης, όπως προβλέπονται στον προτεινόμενο κανονισμό· και δ) δεν έχουν σχέση με τα χρηματοπιστωτικά μέσα που εκδίδουν οι αντίστοιχες κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών ⁽¹⁶⁾.

2.2.2. Η ΕΚΤ επικροτεί τη συμπερίληψη της εξαίρεσης των κεντρικών τραπεζών από το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού, καθώς με τον τρόπο αυτό μπορούν να υποστηριχθούν οι ενέργειες του Ευρωσυστήματος για ενσωμάτωση των παραμέτρων που αφορούν την κλιματική αλλαγή κατά την άσκηση της νομισματικής πολιτικής του, ιδίως στο πλαίσιο που διέπει τις εξασφαλίσεις για πιστοδοτικές πράξεις παροχής ρευστότητας ⁽¹⁷⁾. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην παρούσα

⁽¹⁵⁾ Διαθέσιμο στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽¹⁶⁾ Βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο θ) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽¹⁷⁾ Βλέπε δελτίο Τύπου της 4ης Ιουλίου 2022, «Η ΕΚΤ λαμβάνει περαιτέρω μέτρα για να ενσωματώσει την κλιματική αλλαγή στις πράξεις νομισματικής πολιτικής της», το οποίο είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

συγκυρία, κατά την οποία η διαθεσιμότητα, η διαφάνεια και η ποιότητα των αξιολογήσεων ΠΚΔ που διενεργούνται από εμπορικούς παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ δεν είναι ακόμη επαρκείς για χρήση από τις κεντρικές τράπεζες. Ως εκ τούτου, τουλάχιστον προσωρινά είναι αναγκαίο οι κεντρικές τράπεζες να είναι σε θέση να εκπονούν και να εφαρμόζουν τις δικές τους μεθοδολογίες αξιολόγησης για ορισμένες πτυχές παραγόντων ΠΚΔ, ιδίως τις παραμέτρους που αφορούν το κλίμα, οι οποίες είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες του Ευρωσυστήματος και κατάλληλες για την εξυπηρέτηση των αναγκών αυτών στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων νομισματικής πολιτικής του.

2.2.3. Οι εν λόγω μεθοδολογίες μπορεί να είναι σημαντικές για τις πιστοδοτικές πράξεις παροχής ρευστότητας του Ευρωσυστήματος. Όπως σημειώθηκε παραπάνω, οι πράξεις αυτές αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πλαισίου νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος και πρέπει να θωρακίζονται με «επαρκή ασφάλεια» σύμφωνα με το άρθρο 18.1 του καταστατικού του ΕΣΚΤ προκειμένου να προστατευτεί το Ευρωσύστημα από οικονομικές ζημιές που σχετίζονται με τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου ⁽¹⁸⁾. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 18.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ, η ΕΚΤ οφείλει να καθορίζει τις γενικές αρχές για πράξεις ανοικτής αγοράς και πιστωτικές εργασίες που διενεργούνται από την ίδια ή τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, περιλαμβανομένης της ανακοίνωσης των όρων υπό τους οποίους δέχονται να μετάσχουν σε συναλλαγές αυτού του είδους. Αυτοί οι όροι περιλαμβάνουν δημόσιους κανόνες για ορισμένα μέτρα ελέγχου κινδύνων, στα οποία υπόκεινται τα αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία που παρέχονται ως εξασφάλιση ⁽¹⁹⁾. Στο ίδιο πνεύμα, όλα τα εμπορεύσιμα αποδεκτά περιουσιακά στοιχεία καταχωρίζονται στη βάση δεδομένων αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων του Ευρωσυστήματος, η οποία δημοσιεύεται στον ιστότοπο της ΕΚΤ και ενημερώνεται από αυτή σε καθημερινή βάση, με σκοπό την παροχή διαφάνειας στους αντισυμβαλλομένους της νομισματικής πολιτικής του και τη διασφάλιση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας του πλαισίου.

2.2.4. Κατόπιν της επανεξέτασης της στρατηγικής της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ και του συνοδευτικού σχεδίου δράσης σχετικά με το κλίμα, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 8 Ιουλίου 2021 ⁽²⁰⁾, η ΕΚΤ ανακοίνωσε διάφορα μέτρα προκειμένου να ληφθούν υπόψη παράμετροι που αφορούν το κλίμα στο πλαίσιο που διέπει τις εξασφαλίσεις για πιστοδοτικές πράξεις παροχής ρευστότητας. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν τη θέσπιση ορίων στην παροχή ως εξασφάλισης ορισμένων τίτλων οι οποίοι εκδίδονται από φορείς με υψηλό αποτύπωμα άνθρακα και οι οποίοι μπορούν να παρέχονται ως εξασφάλιση από επιμέρους αντισυμβαλλόμενους, καθώς και τη σύνδεση της επιλεξιμότητας της εξασφάλισης με τη συμμόρφωση των εκδοτών τίτλων που παρέχονται ως εξασφάλιση προς τις διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιώσιμη χρηματοδότηση ⁽²¹⁾.

2.2.5 Τα μέτρα αυτά θα ληφθούν με σκοπό τόσο την επίτευξη του πρωταρχικού στόχου του Ευρωσυστήματος για διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, όσο και τη στήριξη των γενικών οικονομικών πολιτικών στην Ένωση, με την επιφύλαξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι σκοπός του προτεινόμενου κανονισμού είναι η θέσπιση απαιτήσεων για τους παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε εμπορική βάση και ότι ο εν λόγω κανονισμός δεν προορίζεται να εφαρμοστεί στα μέτρα εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος. Αυτό καθίσταται προφανές από την ευρεία εξαίρεση των κεντρικών τραπεζών στην αιτιολογική σκέψη 15 του προτεινόμενου κανονισμού και το γεγονός ότι ως πάροχος αξιολογήσεων ΠΚΔ κατά τον προτεινόμενο κανονισμό ορίζεται το νομικό πρόσωπο του οποίου η απασχόληση περιλαμβάνει την παροχή και τη διανομή αξιολογήσεων ή βαθμολογιών ΠΚΔ σε επαγγελματική βάση, δηλαδή σε εμπορική βάση ⁽²²⁾. Ωστόσο, ανάλογα με τον σχεδιασμό τους, η γνωστοποίηση από το Ευρωσύστημα του αποτελέσματος της εφαρμογής της μεθοδολογίας του για τον εντοπισμό εκδοτών ή περιουσιακών στοιχείων υποκειμένων σε τέτοια μέτρα συνεπάγεται τον κίνδυνο η εν λόγω γνωστοποίηση να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στον ευρύ ορισμό των αξιολογήσεων ΠΚΔ κατά τα προβλεπόμενα στον προτεινόμενο κανονισμό ⁽²³⁾. Εν προκειμένω η ΕΚΤ επισημαίνει ότι η υφιστάμενη διατύπωση της εξαίρεσης των αξιολογήσεων ΠΚΔ που διενεργούνται από τις κεντρικές τράπεζες φαίνεται, χωρίς πάντως να υπάρχει τέτοια πρόθεση, να έχει αδικαιολόγητα περιορισμένο πεδίο εφαρμογής που έρχεται σε αντίθεση με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Ευρωσυστήματος οι οποίες απορρέουν από τις Συνθήκες.

⁽¹⁸⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 18 της κατευθυντήριας γραμμής (ΕΕ) 2015/510 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 19ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή του πλαισίου νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος (ΕΚΤ/2014/60) (ΕΕ L 91 της 2.4.2015, σ. 3).

⁽¹⁹⁾ Βλέπε, ιδίως, κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2015/510 (ΕΚΤ/2014/60) και κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2016/65 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 18ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τις περικοπές αποτίμησης κατά την εφαρμογή του πλαισίου νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος (ΕΚΤ/2015/35) (ΕΕ L 14 της 21.1.2016, σ. 30).

⁽²⁰⁾ Διαθέσιμο στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽²¹⁾ Βλέπε δελτίο Τύπου της 4ης Ιουλίου 2022, «Η ΕΚΤ λαμβάνει περαιτέρω μέτρα για να ενσωματώσει την κλιματική αλλαγή στις πράξεις νομισματικής πολιτικής της», το οποίο είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽²²⁾ Βλέπε άρθρο 3 σημείο 4) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²³⁾ Κατά το άρθρο 3 σημείο 1) του προτεινόμενου κανονισμού ως «αξιολόγηση ΠΚΔ» ορίζεται «[η] γνώμη, βαθμολογία ή [ο] συνδυασμός των δύο, όσον αφορά μια οντότητα, ένα χρηματοπιστωτικό μέσο, ένα χρηματοπιστωτικό προϊόν ή το προφίλ ή τα χαρακτηριστικά ΠΚΔ μιας επιχείρησης ή την έκθεση σε κινδύνους ΠΚΔ ή τον αντίκτυπο στους ανθρώπους, στην κοινωνία και στο περιβάλλον, τα οποία βασίζονται σε καθιερωμένη μεθοδολογία και καθορισμένο σύστημα κατάταξης των κατηγοριών αξιολόγησης και παρέχονται σε τρίτους, ανεξάρτητα από το αν η εν λόγω αξιολόγηση ΠΚΔ χαρακτηρίζεται ρητά ως “αξιολόγηση” ή “βαθμολογία ΠΚΔ”».

2.2.6. Πρώτον, η προϋπόθεση της εξαίρεσης κατ' επιταγή της οποίας «δεν κοινοποιούνται δημοσίως» οι «αξιολογήσεις ΠΚΔ» των κεντρικών τραπεζών ⁽²⁴⁾ φαίνεται ότι παρεμποδίζει την ικανότητα του Ευρωσυστήματος να κοινοποιεί στους αντισυμβαλλομένους της νομισματικής πολιτικής του, μέσω της δημόσια προσβάσιμης βάσης δεδομένων αποδεκτών περιουσιακών στοιχείων του, τους όρους υπό τους οποίους το ίδιο δέχεται να μετέχει σε πιστοδοτικές πράξεις παροχής ρευστότητας σύμφωνα με το άρθρο 18.2 του καταστατικού του ΕΣΚΤ. Τούτο εν τέλει παρεμποδίζει και την ικανότητα του Ευρωσυστήματος να ασκεί πράξεις νομισματικής πολιτικής με διαφανή και αποτελεσματικό τρόπο.

2.2.7. Δεύτερον, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι τα μέτρα του Ευρωσυστήματος σχετικά με το κλίμα θα μπορούσαν και όντως πρόκειται να σχεδιαστούν και να προβλεφθούν με τρόπο που να συνάδει με το κυρίαρχο πνεύμα των αρχών, προτύπων και διαδικασιών που εξασφαλίζουν την επάρκεια, ακεραιότητα και ανεξαρτησία των δραστηριοτήτων αξιολόγησης ⁽²⁵⁾ κατά τα προβλεπόμενα στον προτεινόμενο κανονισμό ⁽²⁶⁾. Εντούτοις, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι διάφορες διατάξεις του προτεινόμενου κανονισμού ⁽²⁷⁾ είναι πρόσφορες και συναφείς μόνο με παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ που δραστηριοποιούνται σε εμπορική βάση. Ως εκ τούτου, η προϋπόθεση της εξαίρεσης η οποία προβλέπεται στον προτεινόμενο κανονισμό και η οποία απαιτεί οι «αξιολογήσεις ΠΚΔ» των κεντρικών τραπεζών να «παρέχονται σύμφωνα με τις αρχές, τα πρότυπα και τις διαδικασίες που εξασφαλίζουν την επάρκεια, την ακεραιότητα και την ανεξαρτησία των δραστηριοτήτων αξιολόγησης» ⁽²⁸⁾, δεν είναι πρόσφορη ή συναφής με τις κεντρικές τράπεζες που ασκούν τα θεσμοθετημένα καθήκοντά τους.

2.2.8. Το ενδεχόμενο να μην μπορεί το Ευρωσύστημα να επωφεληθεί από την εξαίρεση για τους λόγους που επισημαίνονται παραπάνω θα μπορούσε να έχει ως συνέπεια, μέρος της χάραξης και της εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής του, ιδίως το μέρος του πλαισίου του για τις εξασφαλίσεις που επιδιώκει να αντιμετωπίσει τις παραμέτρους που αφορούν το κλίμα, να ενδέχεται να υπόκειται στην έγκριση και εποπτεία της ΕΑΚΑΑ. Δεδομένου ότι ο δανεισμός έναντι εξασφαλίσεων και οι οριστικές αγορές του Ευρωσυστήματος αποτελούν βασικά μέσα εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής, μια τέτοια συνέπεια δεν συνάδει με την αρχή της ανεξαρτησίας των κεντρικών τραπεζών κατά το άρθρο 130 ΣΛΕΕ και το άρθρο 7 του καταστατικού του ΕΣΚΤ ή με την αρμοδιότητα του Ευρωσυστήματος να ασκεί τη νομισματική πολιτική της Ένωσης ⁽²⁹⁾.

2.2.9. Επιπλέον, η ΕΚΤ επισημαίνει ότι μια τέτοια συνέπεια δεν πρόκειται να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του προτεινόμενου κανονισμού να ενισχύσει την προστασία των καταναλωτών και των επενδυτών και να αποτρέψει την προβολή ψευδοοικολογικής ταυτότητας και άλλα είδη παραπληροφόρησης. Σε αντίθεση με τις αξιολογήσεις ΠΚΔ από παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ που δραστηριοποιούνται σε εμπορική βάση, τα μέτρα του Ευρωσυστήματος έχουν σχεδιαστεί για να εκπληρώσουν τους στόχους του που βασίζονται στη Συνθήκη, διασφαλίζοντας τη σταθερότητα των τιμών μέσω της άσκησης νομισματικής πολιτικής, παρέχοντας επαρκή ασφάλεια προκειμένου για δάνεια, προστατεύοντας τον ισολογισμό του και στηρίζοντας τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση. Λόγω αυτής της ουσιαστικής διαφοράς μεταξύ των αξιολογήσεων των κλιματικών επιδόσεων που διενεργούνται από τις κεντρικές τράπεζες και των αξιολογήσεων ΠΚΔ που εκδίδονται από εμπορικούς παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ, η ΕΚΤ θεωρεί ότι οι κεντρικές τράπεζες του ΕΣΚΤ θα πρέπει να υπόκεινται σε εξαίρεση παρόμοια με εκείνη που παρέχεται για τις αξιολογήσεις ΠΚΔ οι οποίες διενεργούνται από

⁽²⁴⁾ Βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο θ) σημείο β) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²⁵⁾ Βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο θ) σημείο γ) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²⁶⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, άρθρο 130 ΣΛΕΕ· και άρθρο 7 (ανεξαρτησία), άρθρο 36 (προσωπικό) και άρθρο 37 (επαγγελματικό απόρρητο) του καταστατικού του ΕΣΚΤ. Βλέπε επίσης κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2021/2253 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 2ας Νοεμβρίου 2021, για τον καθορισμό των αρχών του πλαισίου δεοντολογίας του Ευρωσυστήματος (ΕΚΤ/2021/49) (ΕΕ L 454 της 17.12.2021, σ. 7), και το πλαίσιο δεοντολογίας της ΕΚΤ (ΕΕ C 204 της 20.6.2015, σ. 3), ιδίως μέρος 0 των κανόνων της ΕΚΤ για θέματα προσωπικού όσον αφορά το πλαίσιο δεοντολογίας (ΕΕ C 375 της 6.11.2020, σ. 25).

⁽²⁷⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, τις ακόλουθες διατάξεις του προτεινόμενου κανονισμού: Άρθρο 15, το οποίο απαγορεύει στους παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ να παρέχουν άλλες δραστηριότητες (όπως την παροχή συμβουλών σε επενδυτές ή επιχειρήσεις, την έκδοση και πώληση αξιολογήσεων πιστοληπτικής ικανότητας, επενδυτικές δραστηριότητες, δραστηριότητες ελέγχου). Άρθρο 23 παράγραφος 3, το οποίο αφορά την εποπτεία εκ μέρους της ΕΑΚΑΑ σε περίπτωση κινδύνου σύγκρουσης συμφερόντων στο εσωτερικό ενός παρόχου αξιολόγησης ΠΚΔ λόγω της ιδιοκτησιακής δομής, των ελεγχουσών συμμετοχών ή των δραστηριοτήτων του εν λόγω παρόχου αξιολογήσεων ΠΚΔ· και άρθρο 25, το οποίο αφορά τα τέλη που χρεώνονται από τους παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ στους πελάτες τους.

⁽²⁸⁾ Βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο θ) σημείο γ) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²⁹⁾ Βλέπε άρθρο 127 παράγραφοι 1 και 2, και άρθρο 282 ΣΛΕΕ.

όλες τις άλλες δημόσιες αρχές της Ένωσης ή κράτους μέλους βάσει του προτεινόμενου κανονισμού⁽³⁰⁾, όπως αποτυπώνεται ήδη στην αιτιολογική σκέψη 15 του προτεινόμενου κανονισμού. Ειδικότερα, δεν φαίνεται να υπάρχει κανένας λόγος μεταχείρισης των αξιολογήσεων ΠΚΔ που διενεργούνται από τις κεντρικές τράπεζες διαφορετικά από τις αξιολογήσεις ΠΚΔ που διενεργούνται από τις δημόσιες αρχές της Ένωσης ή κράτους μέλους, ή μεταχείρισης των μελών του ΕΣΚΤ λιγότερο ευνοϊκά σε σύγκριση με τις ρυθμιζόμενες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις στην Ένωση που χρησιμοποιούν αξιολογήσεις ΠΚΔ για εσωτερικούς σκοπούς⁽³¹⁾, και που εξαιρούνται πλήρως και ανεπιφύλακτα από την εφαρμογή του προτεινόμενου κανονισμού. Η ΕΚΤ συνιστά να τροποποιηθεί ανάλογα ο προτεινόμενος κανονισμός.

2.3. Σημασία για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα

2.3.1. Η ΕΚΤ υποστηρίζει τον στόχο του προτεινόμενου κανονισμού να ενισχύσει την αξιοπιστία και συγκρισιμότητα των αξιολογήσεων ΠΚΔ. Η ενίσχυση αυτή θα αποτελέσει βασικό στοιχείο για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής τιμολόγησης στην αγορά, σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοικτής αγοράς, και, ως εκ τούτου, για τη στήριξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, για τους λόγους που εκτίθενται παρακάτω. Θα εντείνει επίσης την ικανότητα της ΕΚΤ να παρακολουθεί και να αντιμετωπίζει τον αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα.

2.3.2. Πρώτον, επί του παρόντος είναι περιορισμένη η συγκρισιμότητα των αξιολογήσεων ΠΚΔ μεταξύ αυξανόμενου αριθμού παρόχων. Αυτό οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των μεθοδολογικών διαφορών εν μέσω μιας σημαντικής αναπτυσσόμενης αγοράς για βιώσιμα χρηματοδοτικά μέσα. Οι αξιολογήσεις ΠΚΔ μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην κατοχή και τις αποδόσεις στοιχείων ενεργητικού, δεδομένου ότι μπορούν να επηρεάσουν άμεσα τις επιλογές των επενδυτών. Η τρέχουσα έλλειψη διαφάνειας εμποδίζει τη συγκρισιμότητα και παρακωλύει τη συνεπή χρήση των δεδομένων ΠΚΔ από τους συμμετέχοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Αυτό, με τη σειρά του, παρεμποδίζει την ικανότητα των αξιολογήσεων ΠΚΔ να παρέχουν στους επενδυτές αποτελεσματικά μηνύματα σχετικά με την αποδοτική κατανομή κεφαλαίου, η οποία είναι καίριας σημασίας προκειμένου να καταστεί δυνατή η συμβολή των κεφαλαιαγορών στη χρηματοδότηση της πράσινης μετάβασης. Εν προκειμένω η ΕΚΤ επικροτεί το ότι ο προτεινόμενος κανονισμός απαιτεί από τους παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ να παρέχουν περαιτέρω διευκρινίσεις για τη μεθοδολογία για τις αξιολογήσεις ΠΚΔ που εκδίδουν. Τούτου λεχθέντος, η ΕΚΤ αναγνωρίζει ότι, παρά τον προτεινόμενο κανονισμό, θα εξακολουθήσουν να υφίστανται διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις και ότι η διανομή των βαθμολογιών των αξιολογήσεων ΠΚΔ θα συνεχίσει επίσης να υφίσταται. Αυτό δεν αντανάκλα μόνο τις διαφορετικές μεθοδολογίες μεταξύ παρόχων, αλλά εν μέρει και το γεγονός ότι η συγκέντρωση των διαφόρων συνιστωσών Π, Κ και Δ θα συνεχίσει να ποικίλλει σημαντικά. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ συνιστά να παρακολουθούνται οι βελτιώσεις όσον αφορά τη συγκρισιμότητα. Εάν η πρόοδος αποδειχθεί μη ικανοποιητική, μπορεί να εξεταστεί η λήψη περαιτέρω νομοθετικών μέτρων.

2.3.3. Δεύτερον, ο κίνδυνος προβολής ψευδοοικολογικής ταυτότητας όσον αφορά τις αξιολογήσεις ΠΚΔ θα μπορούσε να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στα βιώσιμα χρηματοοικονομικά προϊόντα, προκαλώντας δυνητικά τομαεκές εκροές, μειώνοντας τις επενδύσεις στη βιωσιμότητα και καθυστερώντας τις προσπάθειες μετάβασης, και θα μπορούσε, κατ' αυτόν τον τρόπο, να συμβάλει στη συνεχιζόμενη συσσώρευση κλιματικών κινδύνων σε επίπεδο συστήματος.

2.3.4. Η ΕΚΤ επικροτεί επίσης το γεγονός ότι ο προτεινόμενος κανονισμός απαιτεί από τους παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ να παρέχουν περαιτέρω διευκρινίσεις για τον σκοπό και τους στόχους των αξιολογήσεών τους⁽³²⁾. Επί του παρόντος στην αγορά συνυπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις όσον αφορά τους στόχους και την προσέγγιση σημαντικότητας που διέπουν τις αξιολογήσεις ΠΚΔ. Ορισμένες αξιολογήσεις ΠΚΔ αποσκοπούν στον ποσοτικό προσδιορισμό των πραγματικών επιδόσεων ΠΚΔ μιας οντότητας (δηλαδή της σημαντικότητας του αντίκτυπου) προκειμένου να τεκμηριώσουν διάφορα είδη επενδυτικών στρατηγικών προσανατολισμένων στη βιωσιμότητα. Εντούτοις, πολλές άλλες αξιολογήσεις ΠΚΔ αποσκοπούν στη μέτρηση του ενδεχόμενου αντίκτυπου των παραγόντων ΠΚΔ στη σχέση κινδύνου-απόδοσης της επένδυσης, χωρίς οποιαδήποτε άμεση σύνδεση με την πραγματική βιωσιμότητα των υποκείμενων πραγματικών δραστηριοτήτων (δηλαδή τη χρηματοοικονομική σημαντικότητα). Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η συνύπαρξη αυτών των διαφορετικών προσεγγίσεων που υπηρετούν διαφορετικές επενδυτικές στρατηγικές ταυτόχρονα συμβάλλει στη δημιουργία σύγχυσης ως προς τον σκοπό των αξιολογήσεων ΠΚΔ, ως προς τον βαθμό στον οποίο μετρούν τις επιδόσεις της πραγματικής βιωσιμότητας και, τελικά, ως προς την ικανότητά τους να επηρεάζουν τα αποτελέσματα της πραγματικής βιωσιμότητας στην πραγματική οικονομία. Αυτό μπορεί να αποτελέσει πηγή προβολής ψευδοοικολογικής ταυτότητας, στον βαθμό που οι αξιολογήσεις ΠΚΔ ενδέχεται να μην ανταποκρίνονται στις προσδοκίες του κοινού σχετικά με τον πραγματικό αντίκτυπο της βιωσιμότητας των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων. Παράλληλα, η χρηματοπιστωτική σταθερότητα μπορεί επίσης να επηρεαστεί αρνητικά εάν

⁽³⁰⁾ Βλέπε άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽³¹⁾ Το άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο β) του προτεινόμενου κανονισμού προβλέπει εξαίρεση για τις «αξιολογήσεις ΠΚΔ που διενεργούνται από ρυθμιζόμενες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις στην Ένωση και χρησιμοποιούνται για εσωτερικούς σκοπούς ή για την παροχή εσωτερικών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και προϊόντων».

⁽³²⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 11 και άρθρο 21 του προτεινόμενου κανονισμού. Ειδικότερα, το παράρτημα ΙΙΙ σημείο 1) στοιχείο δ) απαιτεί από τους παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ να δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με τον στόχο των αξιολογήσεων, με σαφή ένδειξη του αν η αξιολόγηση αξιολογεί τους κινδύνους, τις επιπτώσεις ή ορισμένες άλλες διαστάσεις.

οι αξιολογήσεις ΠΚΔ χρησιμοποιούνται αδικαιολόγητα ως άμεσα μέτρα για τη χρηματοοικονομική πιστοληπτική ικανότητα. Εν προκειμένω η ΕΚΤ συνιστά να προβλεφθεί στον προτεινόμενο κανονισμό η επιβολή στους παρόχους αξιολογήσεων ΠΚΔ της υποχρέωσης να γνωστοποιούν σαφώς, για παράδειγμα με ρητή δήλωση αποποίησης ευθύνης, ότι δεν συνιστούν άμεσες μετρήσεις πιστωτικού κινδύνου οι αξιολογήσεις ΠΚΔ, ακόμη και αυτές που προορίζονται κυρίως να λειτουργούν ως μετρήσεις κινδύνου. Με αυτόν τον τρόπο θα διευκολυνθεί η διάκριση των αξιολογήσεων ΠΚΔ από τις καθιερωμένες αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας της αγοράς, και, έτσι, θα αποφευχθεί τυχόν σύγχυση ως προς τον σκοπό τους.

2.3.5. Τέλος, μολονότι τούτο βαίνει πέραν του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού, κατά την ΕΚΤ απαιτούνται επίσης περαιτέρω και πιο συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας αποτυπώνουν συστηματικά και κατάλληλα τους κινδύνους κλιματικής αλλαγής στις μεθοδολογίες τους, στο πλαίσιο ευρύτερων παραμέτρων που αφορούν τους ΠΚΔ, και στις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας δημοσιοποιούν στοιχεία σχετικά με τη συνάφεια και τη σημαντικότητα των κινδύνων κλιματικής αλλαγής. Οι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας θα πρέπει να καθιστούν σαφές εάν και πώς οι αξιολογήσεις αυτές τεκμηριώνουν την αξιολογική τους εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητας δεδομένης οντότητας, προκειμένου να διασφαλίζεται η κατάλληλη χρήση τους από την αγορά, καθώς και η συγκρισιμότητά τους μεταξύ διαφορετικών εκδοτών.

2.4. *Σημασία για την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων*

2.4.1. Τα σημαντικά ιδρύματα που εποπτεύονται άμεσα από την ΕΚΤ αναμένεται να διαχειρίζονται και να γνωστοποιούν με σύνεση τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους⁽³³⁾. Ειδικότερα, αναμένεται να λαμβάνουν υπόψη τους εν λόγω κινδύνους ως μοχλούς υφιστάμενων κατηγοριών κινδύνων κατά τη διαμόρφωση και εφαρμογή της επιχειρηματικής στρατηγικής τους και των πλαισίων διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΚΤ παρατήρησε ότι ορισμένα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν, μεταξύ άλλων, αξιολογήσεις εξωτερικών ΠΚΔ για την παρακολούθηση των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα⁽³⁴⁾.

2.4.2. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η θέσπιση ολοκληρωμένων προτύπων δημοσιοποίησης σχετικά με τα χαρακτηριστικά των αξιολογήσεων ΠΚΔ, τις μεθοδολογίες και τις πηγές δεδομένων τους μέσω του προτεινόμενου κανονισμού είναι καίριας σημασίας για τη διευκόλυνση της χρήσης των αξιολογήσεων αυτών ως παράγοντα τροφοδοτικό των διαδικασιών παρακολούθησης που διεξάγουν τα πιστωτικά ιδρύματα. Ως δυνητικοί χρήστες των αξιολογήσεων ΠΚΔ, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να είναι σε θέση να αξιολογούν τον στόχο οποιασδήποτε αξιολόγησης ΠΚΔ, τον ακριβή προσδιορισμό των ζητημάτων που αυτή καλύπτει σε σχέση με τους παράγοντες Π, Κ ή Δ, και την αντίστοιχη συνεισφορά των μεμονωμένων παραγόντων στις συγκεντρωτικές αξιολογήσεις. Αυτό είναι απαραίτητο για τον μετριασμό των κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν όταν τα πιστωτικά ιδρύματα βασίζονται σε συγκεντρωτικές αξιολογήσεις ΠΚΔ, για παράδειγμα όταν η κακή επίδοση μιας αξιολογούμενης οντότητας από πλευράς περιβαλλοντικών παραγόντων μπορεί να συγκαλύπτεται από μια καλή επίδοση της όσον αφορά τους κοινωνικούς παράγοντες και τους παράγοντες διακυβέρνησης. Η διαφάνεια είναι καίριας σημασίας προκειμένου να διασφαλισθεί ότι τα πιστωτικά ιδρύματα δεν χρησιμοποιούν μηχανικά τις αξιολογήσεις ΠΚΔ ως δείκτες πιστωτικού κινδύνου, αλλά ότι τα ίδια είναι σε θέση να εξαγάγουν από τις εν λόγω αξιολογήσεις τις κρίσιμες πληροφορίες για τους σκοπούς της δικής τους αξιολόγησης κινδύνων.

Στις περιπτώσεις που η ΕΚΤ συνιστά την τροποποίηση του προτεινόμενου κανονισμού, συγκεκριμένες προτάσεις διατύπωσης περιλαμβάνονται σε ξεχωριστό τεχνικό κείμενο εργασίας και συνοδεύονται από τη σχετική αιτιολογία. Το τεχνικό κείμενο εργασίας είναι διαθέσιμο στην αγγλική γλώσσα στο EUR-Lex.

Φρανκφούρτη, 4 Οκτωβρίου 2023.

Η Πρόεδρος της ΕΚΤ
Christine LAGARDE

⁽³³⁾ Βλέπε Τραπεζική εποπτεία της ΕΚΤ, «Οδηγός όσον αφορά τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους», Νοέμβριος 2020, ο οποίος είναι διαθέσιμος στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽³⁴⁾ Βλέπε Τραπεζική εποπτεία της ΕΚΤ, «Walking the talk – Banks gearing up to manage risks from climate change and environmental degradation» (Κάνοντας πράξη τα λεγόμενα – Οι τράπεζες προετοιμάζονται να διαχειριστούν τους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος), Νοέμβριος 2022, το οποίο είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).